

Ekologický pôst

Pre britských veriacich má tohtoročný pôst aj iný než len duchovný charakter. Biskupi im totiž odporúčali zdržať sa pri ňom takých činností, ktoré by mali dopad na klimatické zmeny. Slovenskí biskupi síce k pôstu podobné odporúčanie nedali, ale ekologické myšlienky nie sú pre nich neznáme.

Anton Adamčík, redaktor TV JOJ: „Zhasnúť svetlo, zapáliť sviečku a navečerať sa v prítmí môže byť nielen romantické, ale aj ekologické. No nielen sviečka, ale aj polovičná večera ušetrí elektrickú energiu, najmä ak je pripravená z tenších plátkov mäsa a zeleniny, ktoré sa potom aj rýchlejšie uvaria. Tak isto menej používať elektronické prístroje, menej často splachovať toaletu. To sú len niektoré zo 46 odporúčaní britských biskupov svojim veriacim k pôstu. Tieto opatrenia môžu podľa nich v konečnom dôsledku znížiť dopad na klimatické zmeny. Na Slovensku však biskupi nič podobné nevydali.“

Miloš Klátik, generálny biskup ECAV: „Evanjelická cirkev vyznania zdôrazňuje najmä duchovnú prípravu, postenie sa je dobrovoľné.“

Anton Adamčík, redaktor TV JOJ: „No ekológii cirkvi prikladá svoj význam.“

Miloš Klátik, generálny biskup

Rezort práce v spolupráci s Eurokomisiou odštartoval kampaň - Európsky rok boja proti chudobe

Rok boja proti chudobe. Tento projekt odštartoval rezort práce v spolupráci v Eurokomisiou. Do projektu budú zapojené aj samosprávy, mimovládne organizácie, cirkvi, komunitné centrá a ďalšie subjekty venujúce sa problému chudoby. Pokračuje:“

Viera Tomanová, ministerka práce, sociálnych vecí a rodiny: „Predovšetkým v tejto kampani

ECAV: „Ochranu božieho stvorenia, teda aj ochranu prírody, zdôrazňuje aj naša cirkev.“

Anton Adamčík, redaktor TV JOJ: „Podobné je to aj u katolíckej cirkvi. Tento rok je pre ňu zvlášť významný, pretože pápež Benedikt XVI. Svoje novoročné posolstvo venoval špeciálne ekológii. Veriacich naliehavo vyzval, aby sa angažovali a bránili zem, vodu a vzduch ako dary od boha.“

Jozef Kováčik, hovorca Konferencie biskupov Slovenska: „Konferencia biskupov Slovenska má svoju radu pre environmentalistiku. Prírodu chránime nie preto, lebo je božstvom, ale preto, lebo je božím stvorením. O tom hovoril už napríklad sv. František Asiský.“

Anton Adamčík, redaktor TV JOJ: „Ekologickým aktivitám cirkvi sa tešia najmä ochrancovia životného prostredia.“

Juraj Smatana, hovorca Ekofóra: „Slovenské mimovládne organizácie vítajú každú iniciatívu, ktorá smeruje k ochrane prírody.“

Anton Adamčík, redaktor TV JOJ: „Obyvatelia však nemusia napomôcť prírode tým, že budú iba šetriť energiami.“

Juraj Smatana, hovorca Ekofóra: „Je tu množstvo problémov zónácie Tatier, cez ropovod cez Žitný ostrov, alebo smetisko v Pezinku.“

Anton Adamčík, JOJ, 5.3.2010

ide o informovanie našej spoločnosti o tom, ako s tou chudobou na Slovensku to skutočne vyzerá, kto je ohrozený, koho sa najviac dotýka, ako sa vlastne chudoba prejavuje, čoho dôsledkom je? Pretože to nie je jeden jediný dôsledok čohosi. Je to schopnosť vôbec začleniť do spoločnosti, získať prácu a dobrú prácu.“

Rádio VIVA, 8.3.2010

Katolícká univerzita

žiada o zaradenie školy medzi univerzity

Rektor Katolíckej univerzity v Ružomberku Tadeusz Zasepa poslal ministrom školstva Jánovi Mikolajovi list, v ktorom ho žiada o zaradenie školy medzi univerzity. Tvrdí, že škola odstránila všetky nedostatky, ktoré jej za činnosť v rokoch 2002 až 2007 vytkla Akreditačná komisia v rámci komplexnej akreditácie. V minulom roku mala škola podľa rektora štvrtú najlepšiu štruktúru vysokoškolských učiteľov a zaznamenala významný medziročný kvalitatívny nárast.

Rádio Slovensko, 8.3.2010

Sex vo Vatikáne

Vatikánom otriasa sexuálny skandal siahajúci až do bezprostredného okolia pápeža Benedikta XVI.

Nigérijský zborista spievajúci v Chráme sv. Petra záujemcom o sex sprostredkúval mužských prostitútov. Jeho klientom bol aj vysoký štátny úradník Angelo Balducci, ktorý bol členom exkluzívneho vatikánskeho bratstva.

Polícia na prípad natrafila pri vyšetrovaní korupcie.

Balducciho zatkli pre podozrenie, že miliónové verejné zákazky dohadzoval vybraným firmám. Pri odpočúvaní telefonátov naďabali aj na rozhovory so spevákom Chinedu Thomasom Ehiemom (40). „Mám bývalého modela z Neapola, jedného Kubánca, jedného Nemca, dvoch černochoch, jedného ragbistu z Ríma, tanečníka RAI (štátnej televízie), „oznamuje pasák Balduccimu. Ehiem ponúkal aj mladých seminaristov. Balducci je poradca Kongregácie pre evangelizáciu národov, ktorá riadi misionárske aktivity. Od roku 1995 je členom exkluzívneho bratstva - Ctihodných pánov jeho svätosti - ktorí pracujú ako pápežovi komorníci. (rok)

Nový Čas, 8.3.2010

Váše okolo kasína

Plánovaný komplex s kasínom na okraji Bratislavy vyvoláva vášne. Proti jeho výstavbe sa doteraz podpísalo takmer 100 000 ľudí. Do kampane sa dnes dokonca pridala aj katolícky kňaz zo Slovinska. Investor tvrdí, že projekt sa stal politickou obeťou pred tohtoročnými voľbami do parlamentu a samosprávy.“

Redaktor: „Do boja proti výstavbe komplexu sa petíciou pustili viaceré občianske združenia.“

Mária Guregová, členka petičného výboru: „Ku koncu februára, čiže za dva mesiace je to 88000.“

Redaktor: „Bogdan Vidmar je katolícky kňaz, ktorý prišiel na Slovensko pomôcť s kampanou proti výstavbe kasína. Ako hovorí, slovinská Nova Gorica má najviac kasín a hracích salónov na počet obyvateľov na svete.“

Bogdan Vidmar, slovinský kňaz, aktivista: „Prichádzajú k nám jednak slovinskí klienti, ale prichádza aj veľa Talianov, hlavne z oblasti Milána a Sicílie.“

Redaktor: „Podľa neho majú kasína najmä negatívny vplyv na rodinu, výchovu a kriminalitu. Developer s týmito tvrdeniami nesúhlasí a poukazuje na tri kasína, ktoré sú v súčasnosti v historickom centre Bratislavy.“

Gábor Zászlós, predseda predstavenstva TriGranit: „Ja nemám pocit, že by som mal mať zvýšené ohrozenie svojej telesnej integrity, alebo majetku, keď sa prechádzam v noci po Bratislave a fungujú tu kasína. Už teraz.“

Redaktor: „Na problém sa kasínom sme sa opýtali aj odborníka na patologickú hráčstvo, Ludvíka Náběleka. Ten pripúšťa, že viac kasín môže znamenať viac možností pre potenciálnych hráčov.“

Ludvík Nábělek: „Skôr asi možno predpokladať, že bežný našinec nebude štandardným klientom takéhoto zariadenia.“

Redaktor: „Podľa neho treba začať spoločenskú, ale najmä nepolitickú diskusiu o všeobecnej dostupnosti hráčstva. Veľké kasíno by podľa neho mohlo podmienky hrania sprísniť.“

Ludvík Nábělek: „Tá dostupnosť by nebola taká jednoduchá. By ten človek musel napríklad pricestovať, musel by byť nejak oblečený, musel by ho tam niekto pustiť a tak ďalej a tak ďalej.“

Jaroslav Krafka
Markíza, 8.3.2010

V Košiciach pribúdajú nové ulice, komunistické názvy sa zatiaľ nemenia

Košice sa rozvíjajú a s novou výstavbou pribúdajú aj nové ulice. Predčasom sme v Korzári postupne uverejňovali seriál článkov o uliciach mesta. Zisťovali sme, po kom alebo po čom sú pomenované. KOŠICE. Odvtedy uplynul dlhý čas a katalóg ulíc sa rozrástol o nové názvy. V ostatnom období dostali nové mená ulice vo viacerých mestských častiach. Najviac ich pribudlo v Krásnej. Názvy vymýšľali obyvatelia a schvaľovali poslanci. A volajú sa podľa toho, v ktorej lokalite sú umiestnené a ako ich nazývali naši predkovia. Keďže sa tam vo veľkom pestovalo víno, niektoré sa viažu k tejto činnosti, ďalšie sa vzťahujú k osídleniu brehu benediktínmi.

Návrat do histórie

Dnes si už Krásňania píše do kolónky bydliska ulice Veľkomoravská, Staroslovanská, Východná, Tokajská, Tibavská, Vínna, Na brehu či K lesu. Oprášili sa tiež zaužívané názvy Pri teleku, Na čapaši, Na šviťaji. Ich presný význam nie je veľmi známy, ale posledná sa určite viaže k východu slnka a svitaniu. Údajne tam najskôr vychádza. Vznikla aj Ulica sv. Sedempočetníkov (Cyril, Metod a ich nasledovníci). V Barci siahli po osobnostiach, ale pokračovali aj v sérii kovových ulíc. Nové sú Janitorova, ktorá nesie meno po kňazovi košickej arcidiecézy. Vincent Janitor pôsobil v Barci v rokoch 1951-1979 a zaslúžil sa o opravu a modernizáciu kostola a fary. Ďalšia pripomína grófa Zichyho, ktorý vlastnil v Barci jeden z troch kaštieľov. Pri pomenovaní Berczeviczy-

ho ulice siahli Barčania do obdobia osvietenstva. Spolu so Samuelom Tešedíkom (jedna z ulíc) patrili Gregor Berczeviczy medzi osobnosti, ktoré sa viažu k obdobiu hornouhorskeho osvietenstva. Bol to pokrokový národohospodár v Uhorsku. Titanová ulica sa pridala k Cínovej, Niklovej, Chrómovej a Bronzovej. V Starom Meste sa Žriedlová ulica iba predĺžila o ďalších 145 metrov. Strojárska ulica sa premenovala na Strojársenskú.

Mená, ktoré stále svietia

Niektoré ulice by si zaslúžili, aby dostali nové mená, ale stále sa to nepodarilo zmeniť. A tak nám na sídlisku Dargovských hrdinov svietia také mená ako Bašťovanský či Benada a pripomínajú neslávnu komunistickú minulosť. „Názvoslovná komisia sa k tejto téme opakovane vracia na svojich zasadnutiach. Podľa našich informácií je jediný problém v tom, že tieto dve lokality sú husto obývané. Zmena názvu by sa dotkla obyvateľov najmä čo sa týka poplatkov za zmenu vo všetkých osobných a vlastníckych dokladoch a s tým súvisiacej agendy,“ vyjadril sa Jaroslav Kerner z referátu styku s verejnosťou Magistrátu mesta Košice. Ako dodal, názvoslovná komisia už viackrát písomne iniciovala zmenu názvu týchto ulíc, ale oficiálne o ňu musí požiadať príslušná mestská časť, teda miestny úrad. Zatiaľ tak neurobil a bez tejto žiadosti nie je možné začať proces zmeny názvu. Kým sa tak nestane, budeme spomínať na tých, čo si to nezaslúžia. (pod)

Košický Korzár, 6.3.2010

Vlastenecký zákon škodí, tvrdí SaS

Strana SaS vyzýva prezidenta Ivana Gašparoviča, aby nepodpísal zákon na podporu vlastenectva. Podľa nej je nútenie k vlastenectvu nezlučiteľné so zásadami slobodnej spoločnosti. Zákon považuje za škodlivý a obmedzujúci slobodu jednotlivca. „Podobné legislatívne braky odsudzujeme a v budúcnosti sme pripravení navrhnuť ich okamžité zrušenie,“ tvrdí

líder SaS pre oblasť Demokratická spoločnosť Michal Nižňan. Rovnako si myslí, že SNS, ktorá legislatívny predpis vypracovala, používa na jeho propagáciu čistú demagogiu. „Prirovnávaním systému výchovy k vlastenectvu podľa tohto zákona s výučbou na cirkevných školách SNS len dokazuje duševnú prázdnotu jej predstaviteľov. (tasr), HN, 8.3.2010

Konzervatívne pokrokové

Na obdivuhodných ľudí možno natriafť pri rôznych príležitostiach. Aj pri vrтанí sa v časopise Katolíckej jednoty žien z čias druhej svetovej vojny. Jeho redaktorky a čitateľky, stredostavovské, vzdelané, spoločensky aktívne a často aj zamestnané ženy, to nemali práve ľahké.

Aj keď pre vlastných boli nositeľkami podozrivých novôt, v očiach mnohých iných boli skôr spiatočníčkami. Presadeniu autonómie sa teda ešte stihli potešiť - kňaz na čele ľudáckej vlády, povinne kresťanské školstvo, aj reči o podpore rodín im zneli sľubne. A potom sa to začalo.

V záujme zvýšenia počtu zamestnaných mužov štát nariadil prepúšťanie žien. Na tom, že často živili svojich rodičov alebo študujúcich súrodencov, akosi nezáležalo. K príprave vládnej „reformy“ dievčenského vzdelávania nebola prizvaná ani jedna učiteľka. Stačilo, že pánsku komisiu posvätila symbolickou účasťou „pani ministrová“ Tuková, veď zámerom bolo znížiť počet dievčat na univerzitách a preventívne im sťažiť aj možnosť maturovať. Nasledoval pokus „zjednotiť“ spolky žien podľa vzoru Hlinkovej gardy. Vláda mala aj ďalší geniálny nápad: keď po zákaze pracovať v židovských rodinách ostali na ulici stovky dievčat, nariadila stredostavovským rodinám zamestnať slúžku, „bohatším“ aj dve. Ak si pani nevybrala sama, mala jej

byť „pomocnica“ úradne pridelená, pod hrozbou vysokých pokút.

Sľubované kresťanské hodnoty sa zatiaľ topili v prostredí rozdrapeného nacionalizmu, árijského povýšenectva, korupcie a rabovačiek.

Vzhľadom na stálu hrozbu centúrnych zásahov možno obdivovať tvrdohlavosť aj zručnosť, s akou sa prispievateľky časopisu Nová žena pokúšali presadzovať vlastné hodnoty a brzdiť obmedzovanie zo strany režimu. Raz otvoreným protestom, inokedy poukazovaním na vhodné „skúsenosti z Ríše“, portrétmi vzdelaných svätíc či odvolávaním sa na historické zásluhy národovkyní..., prasto všetkým, čo malo v režimovej rétorike šancu zabrať.

Z celého radu autoriek vyberiem aspoň jednu. Hoci práve s malým synom na rukách a s perspektívou budovania veľkej šťastnej rodiny, neustávala vo verejnej obrane študentiek, učníc, zamestnaných žien, dokonca - na tú dobu veľmi nezvyčajne - burcovala proti násiliu v rodinách. A bárs sa štát tváril, že také čosi nemá byť, pod jej článkami vzdorne svietilo povolanie „profesorka“.

Pani Martu Kutlíkovú-Mikloškovú z Nitry si jej blízki pripomenú pri iných príležitostiach. My ostatní na to máme napríklad 8. marec, deň tých žien, ktoré sa zaslúžili o mnohé dnešné „samozrejmosti“.

**Marína Zavacká, historička
PRAVDA, 6.3.2010**

Cirkevný škandál už aj v Holandsku

Popredný holandský katolícky biskup vyzval na nezávislé vyšetrenie údajného sexuálneho zneužívania detí kňazmi v tejto krajine. Urobil tak po tom, čo minulý týždeň 200 obetí kontaktovalo centrum pre pomoc obeť kňazov. Rozsiahle zneužívanie detí v cirkevných školách a internátoch odhalili aj v Nemecku a Írsku.“

Rádio VIVA, 8.3.2010

Obraz plače

V dome francúzskeho obchodníka tureckého pôvodu Esata Altindagoglu visí na stene obrázok Panny Márie, ktorá vraj od 12. februára plače olej. Uslzený obraz, ktorý dostala jeho manželka od libanonského kňaza, si k nim domov denne chodí obzerať desiatky veriacich, ktorí chcú zázrak vidieť na vlastné oči. Obchodník zas chce, aby cirkev plačúcu Božiu rodičku oficiálne uznala za zázrak.

(pia), Plus jeden deň, 9.3.2010

Zneužívali aj chrámových vrabcov

Sexuálny škandál nemeckých kňazov:

Škandál okolo sexuálneho zneužívania na nemeckých katolíckych školách sa rozširuje. Vatikán vyšle svojho inšpektora do kláštora Ettal, kde sú dvaja pátri podozriví zo zneužitia 20 žiakov. Dovedna sa v Nemecku prihlásilo vyše 170 obetí.

Biskupstvo v Rezne medzičasom potvrdilo, že v 50. a 60. rokoch sa vyskytli prípady zneužívania aj v chlapčenskom speváckom zbore Rezenský chrámoví vrabci (Regensburger Domspatzen).

Súbor viedol v rokoch 1964 - 1994 Georg Ratzinger (86), starší brat pápeža Benedikta XVI. (82).

(rok, čtk)

Nový Čas, 6.3.2010

Ďalšie cirkevné škandály

V Nemecku sa vynorili ďalšie podozrenia zo sexuálneho a z fyzického zneužívania detí v cirkevnom prostredí. Najnovšie ide o chlapčenský spevácky zbor v Regensburgu.

Istý bývalý člen tvrdí, že v čase jeho pôsobenia v zbore ho zneužívali kňazi.

Problém je o to väčší, že tento prestížny zbor 30 rokov viedol Georg Ratzinger, brat pápeža Benedikta XVI. **(tasr), Plus jeden deň, 6.3.2010**

V Nemecku rastie tlak na pápeža

Medzinárodné hnutie presadzujúce reformy rímskokatolíckej cirkvi chce, aby pápež Benedikt XVI. objasnil možné súvislosti toho, že k sexuálnym škandálom na nemeckých cirkevných školách pravdepodobne dochádzalo aj v čase, keď pôsobil ako arcibiskup v bavorskej metropole Mníchov. **(ČTK), PRAVDA, 8.3.2010**

Dva svety dvoch arcibiskupov

Viera v Boha nemôže stáť na slepej dôvere k ľuďom, ktorí ju využívajú pre seba.

Podľa správ Markízy z 24. februára trnavský arcibiskup Robert Bezák poslal svojmu predchodcovi Jánovi Sokolovi 13. septembra 2009 zvláštny list. V ňom mu údajne zakazoval slúžiť sväte omše, bývať v blízkosti arcibiskupského úradu či stravovať sa v rovnakej miestnosti ako on. Po zverejnení listu aj inými médiami je jasné, že takáto interpretácia listu je zavádzajúca.

Inak sebavedomý a žoviálny arcibiskup Sokol sa s vážnou tvárou odhodlal pre Markízu na kameru len k stručnému konštatovaniu, že je presvedčený, že ide o pokračujúci cielený útok na jeho osobu a na katolícku cirkev.

Arcibiskup Sokol začína svoju poslednú spravodajskú hru. Tvári sa ako obeť a arcibiskupa Bezáka chce predstaviť ako toho, kto je lídrom či súčasťou útoku proti cirkvi. Bezák následne pre médiá uviedol, že v liste Sokolovi tlmočil usmernenie Kongregácie pre biskupov s názvom *Il Vescovo emerito* o spôsobe výkonu funkcie emeritného biskupa.

V porovnaní s nedávnou minulosťou ide o čosi prelomové. Arcibiskup Sokol je predposledným slovenským biskupom, ktorý bol vymenovaný ako kompromisný kandidát komunistickej vlády ČSSR a Vatikánu. Komunistický režim občana Jána Sokola viedol v evidencii ako agenta ŠtB hneď dvakrát. V jednej zložke pod menom Špirituál, v zložke druhej to bol Svätopluk.

Demaskovať lži

V Bezákovi a Sokolovi sa takto symbolicky stretávajú dva svety. Bez idealizácie i prehnaného demonizovania ide o stretnutie sveta prepojeného mentálne na bývalý režim a jeho spravodajské služby so svetom verejného a transparentného konania, ktoré môže tento svet lži demaskovať.

V nedávnej minulosti nebola verejná vôľa vysvetliť, prečo Ján Sokol podporoval mečiarizmus, prečo požeňoval vodcu Pospo-

litosti, prečo podporoval zádušné omše za Jozefa Tisa spojené s oslavami slovenského štátu z rokov 1939 -1945 a jeho blahobytu. Pochybné Sokolovo konanie označovala cirkev a jej hovorcovia za jeho súkromné iniciatívy.

Po zverejnení listu, ktorý Sokol dostal od svojho nástupcu, sa môže stať niečo iné. V Bezákovom postoji verejnosť spozná, že Sokola bolo možné už dávno zastaviť. Ešte predtým, ako zosnoval svoje „sociálne“ siete, z ktorých nepochybne mnohí profitovali. Stačilo mu nastaviť bez falošnej lojality zrkadlo.

Odchodom Sokola na dôchodok a príchodom Bezáka ako jeho nástupcu sa médiá osmelili. Sokol nechal priveľa otvorených účtov a Bezák sa o nich nebojí hovoriť. No škody, ktoré úradovanie jeho predchodcu spôsobilo, nie sú v prvom rade finančné.

Kompromitoval cirkev

Bežný slovenský katolík bude mať napriek Sokolovej evidencii ako agenta ŠtB čoraz väčšiu tendenciu uveriť arcibiskupovi na dôchodku ako hocikomu inému - „neznámemu“ novinárovi či novému nástupcovi.

Škody, ktoré spôsobilo slovenskej spoločnosti Sokolovo pôsobenie, spočívali v niečom podstatnejšom. Kompromituje svojím konaním cirkev zvláštnym spôsobom. Pomýlil v deväťdesiatych rokoch svojou lojalitou k mečiarizmu veľkú časť verejnosti. Bolo to v čase, keď sa cirkev tešila morálnej autorite. Rodiaca sa demokracia podporu morálnych autorít potrebovala a nedočkala sa jej. Okrem toho opakovane podporoval svojimi činmi či vystúpeniami pochybné hnutia. Svojou mocou „prekladal“ a „kompromitoval“ ľudí, ktorí prejavili nesúhlas s jeho pôsobením.

Zistenie, že jeden z arcibiskupov klame, by malo katolíkov v občianskej spoločnosti definitívne priviesť k oslobodzujúcemu zisteniu. Viera v Boha nemôže stáť na slepej dôvere k ľuďom, ktorí ju rafinovane používajú na svoje súkromné ciele a skrývajú to

za posvätné dôvody. Treba sa naučiť žiť ako zodpovední kresťania a občania bez pocitu povinnej úcty voči pochybným nositeľom moci v štáte aj v cirkvi.

Preto je dobré, ak sa o tom bude hovoriť, písať a informovať. A zrejme pre poriadok prepojenie štátu a cirkvi rozumne, no jednoznačne vyriešiť. Výsledkom môžu byť lepší kresťania a lepší občania. Je potrebné sa o to aspoň pokúsiť.

Miroslav Kocúr

Autor je vysokoškolský pedagóg
SME, 8.3.2010

Benediktíni budú mať kláštor v Sampore pri Zvolene

Mnísi, ktorí doteraz pôsobili v Bacúrove, sa presťahujú do nového kláštora.

SAMPOR. Prvý kláštor benediktínov na Slovensku vysvätia onedlho v obci Sampor v okrese Zvolen. Postavili ho na cirkevných pozemkoch v prevažnej miere z darov veriacich. Stavba je podľa zástupcov rádu sv. Benedikta na Slovensku moderným mníšskym domom, ktorý má prvky súčasnej architektúry s identickou štruktúrou benediktínskeho kláštora.

V Kláštore Premenenia Pána sa nachádza dom hostí a kostol. Dom pre mníchov, takzvanú klauzúru však pre finančnú náročnosť nevybudovali.

Mnísi benediktíni dosiaľ pôsobili len v obci Bacúrov v okrese Zvolen. V novom kláštore bude bývať všetkých deväť slovenských benediktínov, postupne má pribudnúť ešte niekoľko ďalších.

Kláštor vysväti 24. mája banskobystrický biskup Rudolf Baláž a benediktínsky opát Bernard Sawicki.

Rád vznikol v 6. storočí v Taliansku. Činnosť rádu na území dnešného Slovenska sa v písomnostiach spomína od 11. storočia. Uplynulých 200 rokov tu však nemali zastúpenie. Vrátili sa až v roku 2003. (tasr), SME, 10.3.2010

Iný formát (muža)

Predpoklad exarcibiskupa Sokola ohľadom nezištných a úprimných obdivovateľov vlastnej osoby svedčí o zásadnom nedostatku sebareflexie. Aj tých, ktorí sa dávno prestali akoľkoľvek zapodievať jeho prezentáciou v rámci cirkevnej funkcie, definitívne dorazilo nehorázne obhajovanie osobného blahobytu počas slovenského štátu. Len taká posledná čerešnička na torte muža nedôveryhodného pre duchovné i svetské spektrum. Reč je o nástupcovi apoštolov, ale stále hovoríme o ľudskom vyžarovaní.

Známy taliansky politológ Giovanni Sartori tvrdí, že nevyhnutným doplnkom identity je inakosť. Kto a akí sme, závisí od toho, kto a akí nie sme... V tomto ohľade mal Sokolov nástupca Róbert Bezák prvú výhodu radikálnej inakosti. Ale i nasledujúce, nevykalkulovateľné dojmy sa vzpierali akémukoľvek porovnávaníu. Muž s láskou k horám, športu, Deep Purple. Nekompromisný chlap vzývajúci úctu a ľudskosť vrátane jasného názoru na hnedé uniformy a fašistický štát. Opäť dojem z kategórie všeobecne ľudských, nesúvisiacich v prvom pláne s cirkevnou hierarchiou.

Osobné listy sa nevynášajú na verejnosť. Tak veľká elementárna slušnosť. List súčasného arcibiskupa Bezáka bývalému arcibiskupovi Sokolovi očividne nebol určený na verejnú prezentáciu. Ak ho na svetlo Božie i ľudské vyniesol bývalý arcibiskup, asi predpokladal, že na cirkevnej i svetskej strane existujú fanúšikovia, ktorí ho poľutujú a oponenta morálne odsúdia, zatratia. Čaro nezamýšľaných dôsledkov však funguje.

Sokol chcel pomôcť sebe a konečne pomohol cirkvi. Skrz arcibiskupa Bezáka. O nové horizonty viery pravdepodobne nepôjde. Ale o posilnenie viery určite. Hoci ide o „obyčajnú“ vieru, že veci sa vyvíjajú s duchom doby, nie tuchom slovenského štátu a vďaka Bohu je na najvyššom poste slovenskej katolíckej cirkvi muž, ktorý zaujme a presvedčí nielen svoje ovečky. Zatiaľ. Potenciál tohto muža je však nepochybne omnoho väčší. Dajme sa príjemne prekvapiť zmenou.

Sylvia Porubánová
sociologička
PRAVDA, 10.3.2010

S mačetou zabili stovky ľudí za tri hodiny

Po útoku gangov mladých moslimov narátali v Nigérii najmenej 500 mŕtvych kresťanov. Malo ísť o odplatu

Krvavé násilie medzi kresťanmi a moslimami v bohatej africkej krajine nie je pre náboženstvo. Analytici za tým vidia ekonomické faktory a boj o pôdu.

Nigéria tvorí africkú hranicu medzi moslimským severom a kresťanským juhom. Jedným z miest, kde sa obe náboženské komunity stretávajú, je polmilionové Jos. Kedysi turistami obľúbené mesto, ktorého názov podľa jedného z vysvetlení znamená skratku Ježiš, náš spasiteľ (Jesus Our Savior), je momentálne centrom sektárskych masakier medzi komunitami.

Séria násilia, ktoré trvá už desať rokov, pokračovala krvavým lynčovaním aj v nedeľu. O tretej nad ránom vrazili gangy mladých moslimov do dvoch kresťanských dedín blízko mesta. „Najskôr začali strieľať do vzduchu. Chceli tým len vytiahnuť ľudí z domov, aby ich následne mohli masakrovať mačetami,“ povedal pre britský denník Times jeden zo svedkov.

Dav útočníkov nemal zľutovanie nad nikým. Zabíjali najmä tých, čo nestihli utiecť - ženy, deti či starých ľudí. Obeťou sa podľa miestnych stalo aj štvordňové batola. Výsledok trojhodinovej masakry sa odhaduje až na 500 mŕtvych.

Ide o pôdu

Masaker kresťanov mnohí hodnotia ako odvetu za januárové násilnosti, keď v bojoch medzi oboma komunitami zahynulo okolo tristo ľudí, prevažne moslimov. Celkovo od roku 2001 tak zomrelo viac ako dvetisíc ľudí.

Miestni analytici však hovoria, že nejde o náboženský konflikt, ako sa to na prvý pohľad môže zdať. „Nevidím tu nič náboženské,“ povedal pre Hlas Ameriky nigérijský profesor Kabiru Mato. On aj iní súhlasia, že ide skôr o mix ekonomických, sociálnych a politických problémov.

V centre sporu miestnych kresťanov a moslimov je úrodná pôda, ktorá sa tu nachádza. Kresťania v Jose sú farmári, kým moslimovia sa dlho živilí najmä ako nomádski pastieri. Klimatické zmeny ich však donútili sťahovať sa na juh, bližšie k farmárom.

„Moslimovia aj kresťania tu majú rovnaké problémy vrátane nedostatku ekonomických príležitostí,“ vysvetľovala pre Christian Science Monitor Corinne

Dufková, africká výskumníčka organizácie Human Rights Watch.

Spor zneužívajú politici

Moslimovia sa tiež cítia diskriminovaní. V Nigérii existuje systém, ktorý rozdeľuje ľudí na pôvodných obyvateľov a prisťahovalcov. Moslimovia zostávajú v druhej kategórii aj napriek tomu, že mnohí už dlhodobo žijú v oblasti. Nemôžu potom zastávať niektoré pozície vo vláde. Nezhody o pôdu či sociálne napätie pritom často miestni politici zneužívajú na vlastné politické ciele. Aj súd už podľa Dufkovej dokázal, že útoky mládeže sú často zorganizované. Práve miestni politici potom hovoria o „náboženstve a svätej veci“.

Vláda podľa miestnych nebojuje za pokoj. Hovoria, že polícia v nedeľu nad ránom neprišla včas, aby masacre zabránila. Nemohla to byť náhoda. Včera už mesto kontrolovala armáda, ktorá sa snažila zabrániť ďalšej vlne násilia. Podľa profesora Mata to však nemusí stačiť a treba vyriešiť ekonomické a sociálne príčiny krízy.

Tomáš Vasilko
SME, 9.3.2010

Nigéria

- Najľudnatejšia krajina Afriky. Má 155 miliónov obyvateľov.

- Najväčší ropný producent na čiernom kontinente. Viac ako polovica ľudí žije na hranici chudoby.

- Krajina pri Guinejskom zálive tvorí hranicu medzi moslimským severom a kresťanským juhom. Často tu dochádza k zrážkam medzi oboma komunitami.

Zneužívania detí dobieha aj pápeža

V čase, keď boli sexuálne zneužívané deti na cirkevných školách, bol Benedikt XVI. arcibiskupom Mníchova.

Nemci opäť pochybujú o svojom pápežovi. Potom, čo Benedikt XVI. minulý rok nahneval veriacich, keď rehabilitoval popierača holokaustu biskupa Richarda Williamsona, teraz 68 percent Nemcov pochybuje, či Vatikán pomôže objasniť stovky prípadov zneužívania detí v cirkevných školách. Nemecká ministerka spravodlivosti Sabine Leutheusser-Schnarrenbergerová (FDP) skritizovala Vatikán, že závažné prípady vyšetrujú výhradne cirkevné orgány ako dôvernú záležitosť.

Nehovorí sa už len o Vatikáne, ale aj o pápežovi osobne. Ten bol v čase, keď sa niektoré z prípadov stali, mníchovským arcibiskupom. Jeho brat Georg Ratzinger zase viedol 20 rokov slávny spevácky zbor v Regensburgu. Jeden zo žiakov hovorí teraz o „systéme sadistických trestov spojenom so sexuálnymi chůtkami“.

Niektoré prípady sú z éry, keď bol pápež arcibiskupom

Deti v cirkevných školách zneužívali aj v čase, keď bol Joseph Ratzinger arcibiskupom a jeho brat Georg šéfoval chlapčenskému zboru.

Katolícke, či evanjelické zariadenia a už aj necirkevné súkromné školy. Prípady sexuálneho zneužívania detí staré desiatky rokov sa objavujú v nemeckej tlači takmer denne. Menia sa len mená obetí a miesta činu.

Začalo sa to na prestížnom jezuitskom gymnáziu v Berlíne, pokračovalo v Hamburgu, Bonne, Biesdorfe, Ettale, či v Regensburgu. Ide už o stovky prípadov dospelých mužov i žien, ktoré sa rozhodli prehovoriť o detskej traume.

Vedel o tom Ratzinger

Premlčané trestné činy škodia nielen Vatikánu, ale už aj pápežovi Benediktovi XVI. osobne. Podľa cirkevného proreformného hnutia Wir sind Kirche (My sme cirkev) spadá mnoho z odhalených prípadov do obdobia, keď bol pápež ešte mníchovským arcibiskupom Josephom Ratzingerom. „Musíme sa preto pýtať, čo vtedy vedel a ako s tým naložil,“ povedal hovorca hnutia Christian Weisner novinárom.

Odpovedať by mal podľa neho aj pápežov brat Georg Ratzinger, ktorý 20 rokov viedol zbor slávneho chlapčenského speváckeho zboru v Regensburgu. Bývali žiaci teraz hovoria o sadistických trestoch a sexuálnom obťažovaní v internáte zboru práve v tom čase. „Hovoríme o mnohých prípadoch, ktoré kryla celá cirkev,“ povedal Weisner.

Pribúdajúce prípady zneužívaných detí proti sebe opäť postavili nemeckých politikov a ich nemeckého pápeža. Najostrejšie sa vyjadrila ministerka spravodlivosti Sabine Leutheusserová-Schnarrenbergerová, ktorá v pondelok kritizovala Vatikán za „múr mlčaní“ v mnohých katolíckych školách a zariadeniach. Pripomenula smernicu Vatikánu z roku 2001, ktorá ani v prípade najhorších previnení neumožňuje vec vyšetriť justičným orgánom. Všetko podlieha internému vyšetrovaniu a nepredpokladá sa jeho zverejnenie.

Vatikán podržala kancelárka

Nemeckí politici vášnivo diskutujú o predĺžení premlčacej lehoty, ktorá by umožňovala potrestať vinníkov prípadov starších než 20 rokov. Ministerka pre rodinu, seniorov, ženy a mládež Kristina Schröderová už zvolala na apríl okrúhly stôl, jasné úplne nie je, či by sa spoločenská diskusia mala viesť len o prípadoch na cirkevných školách alebo školách vôbec.

Napätie nie je také veľké ako minulý rok, keď svojho pápeža kritizovala nemecká kancelárka Angela Merkelová po tom, čo rehabilitoval biskupa Richarda Williamsona, notorického popierača holokaustu. Tentoraz sa Vatikánu zastala, keď vyhlásila, že „katolícka cirkev sa snaží vážne čeliť danému problému“.

Nemci už tak cirkvi nedôverujú. Podľa prieskumu inštitútu Omni Quest si 68 percent myslí, že cirkev nepomôže prípadom sexuálneho zneužívania vyšetriť.

Miriam Zsilleová, SME, 10.3.2010

Ďalšie prípady

- Rakúsko: opäť salzburského kláštora svätého Petra Bruno Becker sa včera priznal, že pred 40 rokmi zneužil chlapca.

- Holandsko: úrady registrujú 200 obetí, včera po kňazoch prvýkrát obvinili aj rehoľné sestry.

Chlapci trpeli aj v zbere Georga Ratzingera

O sadistických trestoch a sexuálnom zneužívaní vedel podľa bývalého žiaka každý. Pápežov brat, ktorý dvadsať rokov zbor viedol, tvrdí, že nič netušil.

Franz Wittenbrink pochádzal z trinástich detí a vyrastal v prísne katolíckom rodičovskom dome v Dolnom Sasku. Dobre spieval a tak ho rodičia neskôr poslali do internátu slávneho chlapčenského chrámového zboru v bavorskom Regensburgu. Tam sa naučil hrať na klavíri, violončele, orgáne, či trúbke a tajne si hrával hity od Beatles, či RollingStones.

Dnes 62-ročný nemecký režisér a skladateľ prvýkrát prehovoril o iných skúsenostiach, ktoré v chrámovom zbere do roku 1967 získal. „Bol to premyslený systém sadistických trestov spojený so sexuálnymi chůtkami,“ povedal pre magazín Der Spiegel.

Riaditeľ internátu si podľa neho po večeroch vyhľadal v spoločnej spálni dvoch až troch chlapcov, ktorých vzal do svojho bytu. „Tam im dával červené víno a masturboval s nimi,“ povedal Wittenbrink. Jeden z jeho spolužiakov krátko pred maturitou spáchal samovraždu.

Ďalší bývalý žiak rozprával o metódach iného riaditeľa internátu, ktorý nútil osem až deväťročných detí, aby sa v jeho súkromných miestnostiach vyzliekli a bil ich holými rukami. Niektoré aj sexuálne zneužil.

Wittenbrink tvrdí, že o tom, čo sa na internáte dialo, vedeli všetci. Nevie si preto vysvetliť, ako sa to nemohlo doniesť ku Georgovi Ratzingerovi, bratovi pápeža Benedikta XVI., ktorý zbor viedol v rokoch 1964-1994. Ten v rozhovore pre vatikánsky denník Osservatore Romano uviedol, že o prípadoch sexuálneho zneužívania nevedel a cíti z obvinení úmysel ohovárať cirkev. „Je to pre mňa záhada,“ dodal Wittenbrink.

Hoci je podobných svedectiev veľa, až do minulého týždňa biskupstvo v Regensburgu nezverejnilo nič. Až kým sa nezačal vypytovať magazín Der Spiegel. (mim)

SME, 10.3.2010

Fackal chlapcov

Pápežov brat priznal, že občas zboristov vyzauškoval

Bývalý predstavený chlapčenského chrámového zboru v bavorskom Regensburgu, pápežov brat Georg Ratzinger (86), fackal neposlušných chlapcov. Dištancoval sa však od krutých praktík, ktoré vládli na chlapčenskom internáte.

„Keby som vtedy vedel o prehnanej sile, ktorú používal vtedajší šéf internátu, istotne by som zakročil,“ povedal Ratzinger pre noviny Passauer Neue Presse. On sám zároveň pripustil, že v 70. rokoch sem-tam dal niektorému chóristovi zaucho. „Vždy som mal následne výčitky svedomia,“ tvrdí pápežov brat.

„Kedysi boli facky jedným zo spôsobov, ako zareagovať na poklesky či vedomé odmietanie spolupráce,“ dodal Ratzinger.

Hneď ako v 80. rokoch v Nemecku zakázali telesné tresty, úzkostne to dodržiaval. „Bol som rád a vnútorne sa mi uľavilo,“ zdôraznil.

Brat pápeža Benedikta XVI. vyjadril ľútosť nad telesným a duševným utrpením obetí a zopakoval, že o zneužívaní detí v zbere po svojom odchode nemal ani tušenie.

Slávny chrámový zbor Regensburskí chrámoví vrabci, ktorý v rokoch 1964-1994 viedol Georg Ratzinger, čelí škandálu, aj pokiaľ ide o sexuálne zneužívanie členov zboru.

Ani jeden z oznámených prípadov však nie je z obdobia, keď na čele zboru stál Ratzinger. **(amb)**

Plus jeden deň, 10.3.2010

Opravujú kostol

V kostole Svätého Jakuba v Levoči už začali prví prieskumné reštaurátorské práce, najskôr opravujú maľby, neskôr oltár. Predtým sa však interiér kostola zmení na stavenisko.

Redaktorka: „17 metrové lešenie okolo najväčšieho gotického oltára na svete stavali dva týždne. Práve dnes sa začali prvé prieskumy nástenných maľieb, kamenných prvkov a vitrážových okien za oltárom.“

Ivan Tkáč, riaditeľ ORA Levoča: „Vlastne na základe výsledkov tohto prieskumu sa zvolí postup samotného reštaurovania tohto interiéru svätyne.“

Rodičia budúcich prváčikov volia náboženskú východu pred etickou

Nedávne zápisy do prvých ročníkov potvrdili dlhoročný trend. Z dvoch voliteľných predmetov rodičia budúcich prváčikov volia náboženstvo pred etikou. Opačná situácia je len v Bratislavskom a Banskobystrickom kraji.

Redaktorka: „Etika vyhráva napríklad v petržalských školách.“

Lubomír Andrassy, hovorca MČ BA - Petržalka: „Pre budúci školský rok zvíťazila etika v pomere 65% k 35.“

Gabriela Mahútová, zástupkyňa riad. ZŠ v Petržalke: „V prvom až v treťom ročníku je záujem o náboženskú a etickú výchovu vyrovnaný.“

Redaktorka: „Vo vyšších ročníkoch prechádzajú na etiku.“

Zuzana Kusá, sociologička: „Toto je charakteristické pre veľkomestské prostredia. Náboženské správanie sa stáva takým vlašnejším.“

Obyvatelka Bratislavy: „Skôr sa učme veriť seba, a nie v Boha.“

Redaktorka: „Najväčší záujem o náboženské učenie je v Prešovskom a Žilinskom kraji.“

Zuzana Kusá, sociologička: „Sa podiel detí na náboženskej výchove takmer zhoduje s podielom ľudí, ktorí sa hlásia k náboženskej viere.“

Miroslav Benko, zástupca riad. ZŠ v Prešove: „Na celej škole, jedna až deväť ročník, je dvadsať percent záujem o etickú východu a osemdesiat percent o náboženskú“

Redaktorka: „Menší záujem o etickú východu tu vysvetľujú sociológovia aj postavením oboch predmetov akoby proti sebe.“

Miroslav Tížik, sociológ: „Niektoré môže dávať, že vlastne etika je určená pre tých, ktorí sú neveriaci.“ R

Redaktorka: „Deti môžu navštevovať aj oba predmety súčasne a to v prípade, ak si jeden z nich zvolia ako nepovinný.“ **Andrea Dragošková**

STV 1, 9.3.2010

Podmienky pre domovy nezmenia

Zákon o sociálnych službách sa nebude meniť napriek tomu, že nevyhovuje obciam, mimovládny organizáciám ani cirkvi. Ministerka práce Viera Tomanová zo Smeru včera stiahla návrh jeho novely z rokovania parlamentu.

Tomanová tak urobila z obavy, že by parlament schválil návrh Jozefa Haleckého z HZDS, aby si človek mohol vybrať, kto mu poskytne službu. Návrh malo pripravené aj KDH.

Ak by prešiel, obce a župy by nemohli prednostne umiestňovať ľudí vo svojich zariadeniach, a tak by museli doplácať na rôzne neziskové, ale aj ziskové subjekty.

Malým obciam, ktoré nemajú za-

riadenia pre seniorov, to však môže byť jedno. Zákon ich uvrhol do existenčných problémov.

Obec Ratkovská Suchá v okrese Rimavská Sobota, ktorá má iba 64 obyvateľov, musela jednej obyvateľke prispieť na pobyt v zariadení opatrovateľskej služby v Banskej Bystrici. Obec to stálo takmer desať percent rozpočtu, ktorý je 11-tisíc eur.

„Spolufinancovanie nedokážeme utiahnuť. Nevieť, čo urobíme, keď budeme musieť v sociálnom zariadení umiestniť ďalšieho,“ povedal starosta Stanislav Palic, ktorý je už viac ako mesiac bez výplaty. **(joč, tasr)**

SME, 10.3.2010

Redaktorka: „Pri prvom prieskume reštaurátori objavili aj odkaz od posledných reštaurátorov Kotrbovcov.“

Juraj Maták, akademický sochár: „Odkaz je práve namalovaný všade na tých stenách, len zub času nahlodil tie maľby, tak naša úloha je zistiť aký je skutočný rozsah toho originálu, koľko je retuší.“

Martin Kukura, magister umenia: „Je tu strašne veľa kamenných prvkov sekaných, ktoré sú rozrušené, špáry sú vypadané a značne znečistené.“

Redaktorka: „Hoci veriacim môže prekážať neporiadok, ktorý k oprave patrí, nič nenarobia. Lešenie z Kostola sv. Jakuba zdemontujú až o 4 roky.“

Klaudia Budzová, Markíza, 9.3.2010

Pápežova výzva

Pápež Benedikt XVI. vyzval včera na ukončenie násilností medzi kresťanmi a moslimami v Nigérii, ktoré si vyžiadali viac ako 200 životov. Obetiam vyslovil svoju úprimnú sústrasť.

Počas pravidelnej stredajšej generálnej audiencie hovoril najvyšší predstaviteľ katolíckej cirkvi o „krutých násilnostiach, ktoré neušetřili ani bezbranné deti“.

Zároveň vyzval politických a náboženských lídrov, aby zod-

povedne konali pri nastolení bezpečnosti a mieru. Obyvatelia prevažne kresťanskej dediny Dogo Nahawa v pondelok pochovali do spoločného hrobu desiatky obetí víkendových útokov moslimských nomádov. Podľa nigérijskej polície bolo zatknutých 93 ľudí. K nepokojom dochádza v zložitej dobe, keď sa úradujúca hlava Nigérie, viceprezident Goodluck Jonathan, snaží upevniť svoju autoritu.

JÁN FELIX
Šport, 11.3.2010

Diabol je aj vo Vatikáne, tvrdí jeho vyháňač

Kto môže za vlnu škandálov zneužívania detí duchovnými? Hlavný vyháňač diabla vo Vatikáne odpoveď pozná - je to dielo satanovo. Gabriele Amorth o svojom nezvyčajnom poslaní porozprával v rozhovore pre taliansky denník La Repubblica. Diabol podľa neho pôsobí i v najvyšších cirkevných kruhoch.

„Diabol žije vo Vatikáne,“ tvrdí osemdesiatštyriročný kňaz. „Získal dôveru mnohých ľudí, no, prirodzene, je ťažké získať dôkaz. Dôsledky sú však jasne viditeľné. Máme kardinálov, ktorí neveria v Krista, biskupov spojených s démonmi. A potom sú tu prípady pedofílie. Vidno hnilobu,“ hovorí Amorth, ktorý poslanie vyháňača diabla vykonáva už štvrtstoročie. Ďalšími znakmi toho, že Antikrist vedie vojnu proti Svätej stolici je i prípad duševne narušenej ženy, ktorá na Vianoce počas omše napadla pápeža Benedikta XVI.

Rozhovor exorcista poskytol talianskemu denníku pri príležitosti vydania knihy o vyhánaní démonov, ktorú napísal. To vraj vyzerá veľmi podobne ako zobrazenie vo filme Exorcista z roku 1973, samozrejme bez špeciálnych efektov. Ľudí ovládnutých démonom vraj mnoho ráz muselo držať počas obradu až šesť ľudí. Kričali pritom, rúhali sa a vyplúvali ostré predmety. „Z ich úst vychádzalo všeličo - kusy skla, kusy železa veľké ako prst, ale niekedy aj ružové lupienky,“ opisuje svoju prácu exorcista,

ktorý vraj počas svojej kariéry zbažil diabla desaťtisíce ľudí. „A keď posadnutí slintajú, poupratujem po nich. Vidieť ľudí vracat' mi neprekáža. Exorcista má len jednu povinnosť - oslobodiť ľudské bytosti od strachu z diabla,“ tvrdí.

A čo vlastne diabol je? „Čistý duch, neviditeľný,“ vysvetľuje Amorth. „Prejavuje sa rúhačstvom a vyvolávaním bolesti u osoby, ktorú ovládne. Môže sa skrývať, môže hovoriť rôznymi jazykmi. Môže meniť svoju podobu. Niekedy môže pôsobiť sympaticky. Niekedy ma pokúša, robí si zo mňa žarty. Ja som však vo svojej práci šťastný,“ povedal pre La Repubblica vatikánsky exorcista. Amorth už v minulosti vyvolal rozruch svojimi vyhláseniami. V predchádzajúcich rozhovoroch napríklad za ľudí posadnutých diablom označil Adolfa Hitlera i Josipa Stalina - a všetkých nacistov. A ostro vystupoval proti sérii detských kníh o Harrym Potterovi, ktoré podľa neho zobrazujú mágiu v pozitívnom svetle.

Amorthove vyhlásenia o diablovi vo Vatikáne už označil za prehnané jeho kolega, rímsky kňaz a exorcista José Antonio Fortea Cucurull. „Kardináli môžu byť lepší či horší, no všetci majú dobré úmysly a snažia sa o Božiu slávu. Niektorí sú možno horlivejší ako iní, no usudzovať z toho, že niektorí kardináli sú členmi satanistickej sekty, je neprijateľné,“ napísal Cucurull na svojej internetovej stránke.

(zah)
PRAVDA, 12.3.2010

Severoírsky parlament schválil historickú dohodu medzi katolíkmi a protestantmi

Severoírsky parlament schválil historickú dohodu medzi katolíkmi a protestantmi umožňujúcu prevod právomocí polície a justície z Londýna do Belfastu. S prevodom právomocí sa začne 12. apríla, čím sa zavŕši posledná etapa mierového procesu. Pokračuje Jozef Scheiner, redaktor SR0: „Proti návrhu hlasovali len poslanci z Ulsterskej unionistickej strany. Tvrdia, že súčasná spoločná exekutíva nedokáže uspokojivo vykonávať existujúce právomoci, preto nezvládne zabezpečiť ani právo a poriadok. Gerry Kelly zo Sinn Fein však označil hlasovanie za prelomové.“

Gerry Kelly, Sin Fein: „Nepreháňam, keď poviem, že je to obrovský krok vpred pre ľudí na severe aj v celom Írsku.“

Jozef Scheiner, redaktor SR0: „V rovnakom duchu sa vyjadril aj líder Demokratickej unionistickej strany Peter Robinson.“

Peter Robinson, predseda Demokratickej unionistickej strany: „Vráti nám to právomoci, ktoré zakladatelia tohto štátu získali pre nás pred takmer 100 rokmi.“

Jozef Scheiner, redaktor SR0: „Na podmienkach prevodu policajných a súdnych právomocí sa dohodla protestantská Demokratická unionistická strana a katolícka proíriska strana Sinn Fein po úporných februárových rokovaníach. Spory sa týkali najmä rýchlosti prevodu a podmienok organizovania tradičných pochodov oranžistov. Obe strany spoločne riadia regionálnu vládu od roku 2007 a majú právomoci napríklad v školstve či zdravotníctve. Politicky citlivé súdne a policajné právomoci zostávali v Londýne. Teraz sa však v Severnom Írsku zavedie post ministra spravodlivosti. Bude zodpovedný za políciu, justíciu a úrad generálneho prokurátora. Naplní sa tým mierová dohoda z roku 1998. Ukončila 30 rokov trvajúce násilie medzi oboma komunitami, ktoré si vyžiadalo 3600 životov. S výsledkom hlasovania vyjadrili spokojnosť aj britský premiér Gordon Brown a šéfka americkej diplomacie Hillary Clintonová.“

Rádio Slovensko, 10.3.2010

Proti megakazardu s morálnou podstatou

Stavbu megakasína v Bratislave odmietajú aj najvyšší predstavitelia Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku (ECAV), jej generálny biskup Miloš Klátik a generálny dozorca cirkvi Pavol Delinga.

„Zastávame názor, že stavba kasína a podpora hazardných hier by mala veľmi negatívny vplyv na ľudí, najmä na mládež, „ povedal včera na stretnutí s novinármi generálny biskup ECAV Miloš Klátik. Podporovanie hazardu nebezpečne ohrozuje mravnú a duchovnú úroveň ľudí a vedie k deštrukcii osobnosti.

Developer TriGranit plánuje postaviť športovo-rekreačný komplex Metropolis vrátane kasína v mestských častiach Petržalka a Jarovce. Jarovce nesúhlasili so štúdiou vo februári tohto roka, Petržalka ju odmietla a odporučila v nej nepokračovať. Občiansku petíciu proti výstavbe megakasína v Metropolise do konca februára podpísalo vyše 88 000 občanov SR. Negatívne stanovisko k predloženej štúdii má aj bratislavský magistrát. **JÁN FELIX, Šport, 12.3.2010**

Reštaurátori zistili, ako vyzerali staré Giottove maľby pôvodne

Ultrafialové lúče oživilo staré tajomstvo vo florentskej kaplnke. Giottove postavy vyzerajú ako nové.

Renesancia ešte poriadne nejstvovala. Je začiatok 14. storočia a florentská bankárska rodina Peruzziovcov si práve najala talentovaného maliara a architekta Giotto di Bondone, aby jej vyzdobil ich kaplnku v kostole Santa Croce.

Priateľ Dante Aligieriho sa vtedy rozhodol, že dôležité sú najmä farby a detaily. Preto nezvolil klasickú techniku fresky, ale menej používaný spôsob „a secco“. Ne-maľoval tak na vlhkú omietku, naopak, počkal, kým vyschne. Za živšie farby však maliar zaplatil: výjavy sa stali náchylné na akékoľvek poškodenie. A ich pôvodná podoba časom úplne zmizla.

Michelangelov vzor

Asi o 140 rokov neskôr obdivoval Giottovu výzdobu slávny Michelangelo. Hovorí sa, že práve tá maľba na neho rozhodujúci vplyv,

Slovenský kardinál vo Vatikáne Jozef Tomko prevzal čestné občianstvo Bratislavy

Čestné občianstvo Bratislavy si na magistráte hlavného mesta prevzal slovenský kardinál vo Vatikáne Jozef Tomko. Zaradil sa tak k osobnostiam, ako napríklad herec Ladislav Chudík, Ján Chryzostom Korec, alebo operná speváčka Edita Grúberová.

Redaktor: „Slovenskému kardinálovi, pôsobiacemu takmer celý život pri Svätej stolici, prideliť čestné občianstvo mestské zastupiteľstvo ešte minulý rok, pri príležitosti 20. výročia nežnej revolúcie.“

Kardinál Tomko: „Viaže ma tu práve celý ten svet spomienok, aj keď boli okyptené počas neslobody, ale predsa len je toho veľa čo ma viaže aj na Bratislavu, ako hlavné mesto.“

Redaktor: „Certifikát, ktorý po-

tvrdzuje zápis medzi významných Bratislavčanov, si kardinál prevzal od primátora Bratislavy Andreja Ďurkovského.“

Andrej Ďurkovský, primátor Bratislavy: „Máme rodáka, na ktorého môžeme byť hrdí, máme byť hrdí, máme čo prezentovať smerom navonok a nielen ako krajina, ale aj ako mesto Bratislava sme veľmi poctení, že toto ocenenie Otec kardinál prijal.“

Redaktor: „Okrem kardinála Jozefa Tomku mesto naposledy udelilo svoje čestné občianstvo aj prvému rakúskemu veľvyslancovi na Slovensku Maximiliánovi Pammerovi a poslednému československému prezidentovi Václavovi Havlovi.

Marián Kukeka
Rádio Slovensko, 10.3.2010

Taliani objavili tajomstvo renesančnej kaplnky

keď sa podujal pracovať na vatikánskej Sixtínskej kaplnke. No to, čo videl Michelangelo, dnes už vidieť nemožno. Alebo nebolo možné až donedávna, tím talianskych reštaurátorov po štvormesačnej práci zistil, ako vyzerali maľby v okamihu, keď ich Giotto namaľoval. Pomohli mu k tomu ultrafialové lúče.

„Bolo to vskutku úžasné,“ komentovala pre agentúru Reuters výsledok Cecilia Frosininiová, spolkoodinátorka projektu. „Vedeli sme, že sa dopracujeme k zaujímavým výsledkom, no nie až takým, ako keď sme nakoniec videli maľby, ktoré zruinovali predchádzajúce reštaurovania.“

Dvanásť metrov vysokú kaplnku totiž v 18. storočí pretreli bielou farbou, aby ju mohli nanovo vyzdobiť. V polovici nasledujúceho storočia sa prví reštaurátori pokúsili túto vrstvu odstrániť, zároveň však ešte viac poškodili Giottove maľby. Navyše, niektoré zničené časti domaľovali.

Reštaurátori v roku 1958 potom opravili poškodenia kolegov spred sto rokov a odstránili ich domaľby.

Virtuálna prechádzka

Problémom ultrafialových lúčov však je, že tiež poškodzujú pôvodné Giottovo dielo. Taliansko preto turistom neumožní takto vidieť kaplnku.

Tím z florentského laboratória Opificio delle Pietre Dure však chce vytvoriť virtuálnu mapu miestnosti a preniesť ju na internet. Ľudia by si tak mohli pozrieť, ako vyzerala asi v roku 1320, keď na nej slávny syn chudobného roľníka pracoval.

„Obávam sa však, že je nemožné, aby ľudia zažili to isté prekvapenie i ostatné pocity, ktoré sme zažívali my, keď sme tu v tme uvideli, ako sa pôvodne maľby vracajú k životu,“ dodala pre agentúru Frosininiová.

Napriek tomu by však zvedavci mohli uvidieť pôvodné výrazy tváří či záhyby šiat, plastické scény i všetky efekty, ktoré maliar pri svojej práci využil.

Problémom sú teraz financie. Reštaurátori chcú osloviť sponzorov, ktorý by podporil drahý projekt zdigitalizovania celej kaplnky.

Sokol bojuje s Týždňom, môže sa stretnúť s Bezákom. Na súde

Podozrenia z nekalých kšeftov s cirkevnými peniazmi odmietol trnavský arcibiskup v dôchodku Ján Sokol. Ten žaluje časopis Týždeň za články, podľa ktorých v minulosti previedol 500 miliónov korún na účet bývalého agenta Štátnej bezpečnosti Štefana Náhlíka. Sokol žiada ospravedlnenie a odškodné 50-tisíc eur.

Pochybné peniaze podľa Týždňa pochádzali z predaja cirkevných pozemkov pre Tesco na bratislavských Zlatých pieskoch, mali ísť mimo účtovníctva cirkvi. Na súde včera Sokol povedal, že za uvedené pozemky dostala cirkev približne 350 miliónov korún. Celý obchod mal podľa neho prebiehať pod dohľadom ministerstva financií. Arcibiskupský úrad dostal z vyplatenej sumy 111 miliónov korún, ktoré boli zapísané v účtovníctve. „Nikdy som nikomu žiadnych 500 miliónov korún nepreviedol,“ tvrdí 77-ročný Sokol. Priniesol aj písomné podklady.

Sokol sa cíti veľmi poškodený. „Som známa osoba na všetkých svetadieloch. Len na základe klebiet sa mi pokazilo dobré meno a česť,“ vysvetľoval. Informácie o nekalých kšeftoch s cirkevnými peniazmi však nespája s jeho nástupcom Róbertom Bezákom, s ktorým má vzťahy na bode mrazu. „Nie, ten s tým nemá nič spoločné,“ povedal Sokol na Bezákovu adresu.

Ešte viac ako tvrdenie o podivnom prevode peňazí sa Sokola podľa jeho žaloby dotkol článok o vražde kňaza Štefana Poláka. Z textu totiž vyplýva, že Sokol aj Polák mali problémy so sľubom celibátu. „Žalobca môže len vyhlásiť, že sa nikdy nedopustil porušenia celibátu,“ uvádza žaloba.

Právny zástupca Týždňa Roman Kvasnica navrhol súdu vypočuť viacerých svedkov vrátane arcibiskupov Bezáka a Stanislava Zvolenského. A tiež bývalého šéfa finančnej polície v Trnave Jaroslava Plunára, ktorý mal v minulosti preverovať podozrenie z legalizovania príjmov Arcibiskupského úradu v Trnave. Pojednávanie súd odročil na apríl.

Bezák nedávno potvrdil, že po tom, čo prevzal úrad, zistil vo vedení účtovníctva a spôsobe evidencie majetku Trnavskej arcidiecézy viaceré nezrovnalosti. Informoval o nich aj Vatikán. Zároveň Bezák odmietol informácie, podľa ktorých mal Sokolovi zakázať

služiť omše a vstup do budovy arcibiskupského úradu.

50000 chce vysúdiť bývalý arcibiskup Ján Sokol od týždenníka Týždeň za sériu článkov, ktoré mu podľa jeho názoru pokazili dobré meno a česť

„Som známa osoba na všetkých svetadieloch. Len na základe klebiet sa mi pokazilo dobré meno a česť.“ Ján Sokol bývalý trnavský arcibiskup

Pavol Machovič
PRAVDA, 12.3.2010

Hodiny sa zrazu zdajú kratšie

Vyučovanie nás motivuje, je zábavnejšie, hodiny sú zrazu kratšie. Aj takto hodnotia žiaci projekt, v ktorom využívajú na vyučovaní informačné a komunikačné technológie.

Počítač v každej lavici je snom asi každej školy. Zatiaľ tú vymoženosť má len päť, prvou lastovičkou bola Základná škola v Trstenej, k nej postupne pribudli školy v Bošanoch, v Humennom, Cirkevná škola v Žiari nad Hronom a na začiatku tohto školského roku aj málotriedka v Abranovciach. Vyučovanie vo vybraných triedach týchto škôl sa v mnohom od klasických hodín odlišuje. Každý školák má k dispozícii vlastný počítač, v triedach sú interaktívne tabule, projektory, ktoré učiteľovi umožňujú aktívnejšie deti zapájať do vyučovania. Okrem školákov z málotriedky si notebooky nosia aj domov.

„Možnosť mať triedu vybavenú notebookmi v pomere 1:1 k počtu žiakov, posunul hranice v klasickom vyučovaní. Do procesu vyučovania to prináša množstvo alternatív, ako motivovať žiaka a ponúknuť živý výklad s prínosnými animáciami cez edukačné programy,“ povedal učiteľ Peter Palo z Trstenej, ktorý nové formy práce vyskúšal ako prvý.

„Čas prípravy na vyučovanie sa vďaka softvéru skraca na polovicu, podobne ako aj oprava žiackych prác. Komunikácia a vzťah medzi učiteľom a žiakom sa prehĺbili, keďže deti so mnou často komunikovali prostredníctvom konferenčných rozhovorov aj vo voľnom čase z domu,“ doplnil Palo.

Roman Baranovič, manažér vzdelávacieho projektu Notebook pre každého žiaka z Microsoftu Slovakia povedal, že výskum psychologov z bratislavskej Pedagogickej fakulty na prvých dvoch zapojených školách ukázal, že deti aj učelia zrazu objavili radosť z učenia. Počítače zvyšujú motiváciu žiakov, chuť sa učiť a chodiť do školy.

„Chceli sme teda vedieť, či sa táto hypotéza potvrdí aj v škole, kde je väčšina detí z rómskeho, menej podnetného prostredia, kde deti počítače doma nemajú,“ vysvetľuje Baranovič. A vyšlo to.

Psychológovia v závere výskumu konštatovali, že v experimentálnych notebookových triedach, v ktorých boli priemerní alebo podpriemerní žiaci, všetci bez výnimky uviedli, že ich škola začala baviť.

(or), SME, 12.3.2010

Spasia nás anjeli

Kate Walsh, Paul Bettany, Dennis Quaid, Tyrese Gibson sú hlavnými hrdinami sci-fi trileru LÉGIA. V nej sa proti sebe postaví božie stvorenia s krdlami, aby nás vyhubili.

Kedysi dávno, keď Boh stratil vieru v ľudstvo, poslal na nich veľkú potopu. Tentoraz na nich pošle armádu anjelov, ktorá ľudí zabije. Jedinou nádejou je partia jednotlivcov v istom motoreste v Novom Mexiku. Medzi

nimi je aj tehotná Charlie (Adrienne Palicki).

Práve jej dieťa by mohlo ľudstvo spasiť. Je tu však archanjel Gabriel (Kevin Durand), ktorý sa ju bude snažiť zabiť. Proti nemu sa postaví archanjel Michael (Paul Bettany), ktorý vieru v ľudstvo nikdy nestratil. . .

Légia poteší hlavne milovníkov odychových béčkových filmov. **(kov)**

Plus jeden deň, 12.3.2010